

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут людини

Кафедра психології особистості та соціальних практик

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія»

спеціальності 111 Математика

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 111.00.01 Математика

Київ – 2022

Розробник:

Коханова Олена Петрівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології особистості та соціальних практик,

Васильєв Олексій Олександрович, старший викладач кафедри психології особистості та соціальних практик,

Рева Олена Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології особистості та соціальних практик

Викладач:

Рева Олена Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології особистості та соціальних практик

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології особистості та соціальних практик

Протокол від 17 січня 2022 р. № 1

Завідувач кафедри _____ Оксана СЕРГЄЄНKOBA

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 111.00.01 Математика)

18.01.2022 р.

Керівник освітньої програми _____ Марія АСТАФ'ЄВА

Робочу програму перевірено

18.01.2022 р.

Заступник директора _____ Роман ПАВЛЮК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» 20__ р., протокол № __

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	5/150	
Курс	3	
Семестр	6	
Кількість змістових модулів з розподілом:	5	
Обсяг кредитів	5	
Обсяг годин, в тому числі:	150	
Аудиторні	70	
Модульний контроль	10	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	70	
Форма семестрового контролю	залік	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – розкрити загальні закономірності функціонування та проявів психіки людини, закономірності її психічного розвитку в онтогенезі, типові психологічні особливості представників всіх вікових періодів; сприяти на цій основі формуванню психологічної культури та компетентності студентів, їх готовності до професійної діяльності.

Завдання курсу:

- аналіз предмету вивчення психології як науки, історії її становлення, сучасної системи психологічних знань, а також закономірностей психічного розвитку та становлення особистості;
- вивчення понять психіки, свідомості, їх функцій і структур, а також психологічної сутності понять особистості та діяльності;
- розкриття типових психічних процесів і станів, їх змісту та функціонування; визначення специфіки психічних властивостей людини;
- вивчення детермінант і показників психічного розвитку індивіда;
- розкриття типових психологічних особливостей представників всіх періодів онтогенезу людини;
- визначення детермінант, виявів та способів конструктивного подолання криз психічного розвитку особистості.

2. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до Освітньо-професійної програми 111.00.01 Математика за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 111 Математика, дисципліна «Психологія» забезпечує формування таких **загальних та фахових компетентностей**:

ЗК-2. Критичне мислення. Здатність критично оцінювати отриману інформацію, використання логіки і раціональних міркувань, повнота аргументації для оцінки ситуації і правильності обраного шляху розв'язання задачі з урахуванням контексту.

ЗК-3. Креативність. Відкритість до нових знань, ідей і технологій; здатність продукувати нестандартні ідеї, творчо підходити до вирішення проблеми чи виконання завдання.

ЗК-4. Управлінські навички. Спроможність організувати власну діяльність та ефективно управляти часом; здатність здійснювати лідерські функції в колективі задля досягнення спільної мети; здатність розробляти та управляти проектами, ставити цілі, приймати і втілювати рішення.

ЗК-5. Взаємодія з іншими. Готовність та здатність виконувати проекти у складі групи, брати на себе відповідальність за виконання спільних робіт; уміння вести дискусію, аргументовано відстоюючи свою точку зору.

ЗК-6. Комунікація. Здатність до письмової та усної комунікації українською мовою та принаймні однією із поширених європейських мов; уміння ясно висловлюватися, бути переконливим; навички міжособистісних стосунків; навички ефективного використання сучасних комунікаційних технологій.

ЗК-7. Емоційний інтелект. Усвідомлення власного емоційного стану, самоконтроль і саморегуляція; самоповага і впевненість; уміння долати труднощі, стійкість до стресів; загальний оптимістичний настрій, ініціативність, налаштованість на позитивний результат.

ЗК-8. Когнітивна гнучкість. Здатність здобувати нові знання, уміння та інтегрувати їх з уже наявними; спроможність аналізувати явище, ситуацію, проблему, враховуючи різні параметри, фактори, причини; здатність адаптувати мислення для вирішення задач в змінених умовах чи нестандартних ситуаціях.

ЗК-9. Орієнтація на високий результат. Внутрішня потреба виконувати роботу якісно; здатність планувати етапи та хід виконуваної роботи, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, представляти результати роботи й обґрунтовувати запропоновані рішення на сучасному науково-технічному й професійному рівні.

ЗК-10. Формулювання суджень і ухвалення рішень. Спроможність орієнтуватися у різних поглядах на проблему та шляхи її розв'язання, формувати власну думку; уміння формулювати задачу, аргументовано обирати оптимальні шляхи розв'язання, аналізувати й осмислювати отриманий розв'язок, переконливо його представляти.

ЗК-12. Громадянська позиція. Розуміння закономірностей суспільно-політичного, культурного та економічного розвитку України у світовому співтоваристві, усвідомлення своєї професійної, соціальної, громадянської ролі у цих процесах; усвідомлення особистої відповідальності за колектив, до якого належиш, долю своєї країни.

ФК-4. Розв'язування задач. Уміння розв'язувати типові та нетипові задачі, проблеми у сфері професійної діяльності та навчання, що передбачає застосування теорій, концепцій, методів, інноваційних підходів, збір та інтерпретацію інформації (даних), вибір інструментальних засобів.

ФК-5. Обчислювальна культура. Навички обчислень, зокрема усних, тотожних перетворень виразів, вибору раціональних методів і способів обчислень, перетворень, ефективного використання технічних засобів; здатність пояснювати в математичних термінах результати, отримані під час розрахунків.

ФК-7. Дослідницькі уміння. Здатність спостерігати, виявляти проблему, аналізувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати; креативність і спроможність

генерувати ідеї; володіння сучасними методами пошуку цільової інформації; уміння розробляти програму дослідження і засоби реалізації.

ФК-11. Основи педагогічної майстерності. Володіння комплексом знань, умінь, інших компетентностей (з психології, педагогіки, математичних, інформатичних дисциплін, фізики, методики навчання математики, українознавчих та світоглядних дисциплін), що забезпечує здатність якісно організовувати і проводити навчання та виховну роботу в учнівському колективі.

Відповідно до Освітньо-професійної програми 111.00.01 Математика за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 111 Математика, дисципліна «Психологія» забезпечує оволодіння такими **програмними результатами навчання**:

ПРН-3-2. Володіти основами правових та етичних відносин і основами психологічних особливостей поведінки.

ПРН-3-9. Мати ґрунтовні знання елементарної математики, бути спроможним трактувати їх з точки зору математики вищої; мати знання з психолого-педагогічних дисциплін, дидактики в обсязі, необхідному для професійної діяльності.

ПРН-У-3. Дотримуватися норм етичної поведінки стосовно інших людей, адаптуватися та комунікувати.

ПРН-У-16. Демонструвати здатність застосовувати набуті знання при розв'язуванні педагогічних, навчально-виховних і науково-методичних завдань з урахуванням вікових і індивідуально-типологічних особливостей учнів та соціально-педагогічної ситуації.

ПРН-У-17. Бути здатним забезпечувати освітній процес з математики в школі, використовуючи прогресивні методи й технології навчання, розвивати в учнів інтерес до математики і суміжних наук, організовувати індивідуальну роботу з учнями за програмами різного рівня вивчення математики (академічного, профільного, поглибленого).

ПРН-У-19. Уміти формулювати математичну/педагогічну задачу, знаходити й аналізувати відповідності між поставленою задачею й існуючими моделями, аргументовано обирати оптимальні шляхи розв'язання, аналізувати й осмислювати отриманий розв'язок, представляти результати роботи й обґрунтовувати запропоновані рішення на сучасному науково-технічному й професійному рівні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт		
		Аудиторна:		Самостійна
		Лекції	Семінари	
Змістовий модуль 1. Загальні питання психології				
Тема 1. Психологія як наука.	10	2	4	7
Тема 2. Методи психології.	12	2	6	7
Модульний контроль	2			
Разом	24	4	10	14

Змістовий модуль 2. Структура психіки				
Тема 1. Пізнавальні психічні процеси.	12	2	6	7
Тема 2. Емоційно-вольові процеси	10	2	4	7
Модульний контроль	2			
Разом	24	4	10	14
Змістовий модуль 3. Психологія особистості				
Тема 1. Психічні стани	10	2	2	7
Тема 2. Особистість та її властивості	12	2	8	7
Модульний контроль	2			
Разом	24	4	10	14
Змістовий модуль 4. Психологія розвитку				
Тема 1. Психічний розвиток в дитячому і підлітковому віці.	12	2	6	7
Тема 2. Психічний розвиток зрілої особистості.	10	2	4	7
Модульний контроль	2			
Разом	24	4	10	14
Змістовий модуль 5. Психологія освіти				
Тема 1. Психологія навчання і виховання	12	2	6	7
Тема 2. Психологія педагогічної діяльності	10	2	4	7
Модульний контроль	2			
Разом	24	4	10	14
Усього	150	20	50	70

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні питання психології

Лекція 1. Психологія як наука.

Психологія як наука, її предмет і завдання. Огляд історії виникнення та становлення психології. Предмет та завдання психології на сучасному етапі розвитку суспільства. Джерела психологічних знань. Поняття про побутову та наукову психологію. Сучасна система психологічних знань. Поняття про психіку та її функції. Класифікація психічних явищ: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості.

Основні поняття теми: Психологія, загальна психологія, вікова психологія, психіка, еволюція психіки, психічні процеси, психічні стани, психічні властивості.

Семінар 1. Психологія як наука. Структура наукової психології.

Семінар 2. Структура психіки і психічні явища.

Лекція 2. Методи психології

Поняття про психологічне дослідження, його функції в навчально-виховному процесі школи. Принципи здійснення психологічного дослідження. Етапи дослідження психіки людини та їх зміст. Класифікація методів психології: основні та допоміжні. Переваги та недоліки методів психологічного дослідження.

Основні поняття теми: спостереження, експеримент, тестування, опитування, проєктивні методики, математичні методи обробки даних, методи активного психологічного впливу.

Семінар 3. Психологічне дослідження: суть, принципи, етапи.

Семінар 4. Дослідницькі методи психології.

Семінар 5. Методи активного психологічного впливу в практичній психології.

Змістовий модуль 2. Структура психіки

Лекція 3. Пізнавальні психічні процеси.

Сенсорно-перцептивна сфера особистості. Поняття про чуттєвий рівень пізнання людиною дійсності. Відчуття як базовий пізнавальний процес. Робота аналізаторів – фізіологічна основа відчуттів. Класифікація видів відчуттів і їх характеристика. Основні сенсорні властивості людини. Поняття про сприймання. Відмінність сприймання від відчуттів. Класифікація та види сприймання. Сприймання простору, руху й часу. Поняття про ілюзії сприймання. Спостереження та спостережливість.

Раціональне пізнання світу, його відмінність від чуттєвого способу отримання інформації. Психічні процеси раціонального пізнання дійсності: мислення, уява, увага, мовлення.

Функції, види та індивідуальні характеристики уяви. Процес створення образів уявою.

Мислення як пізнавальний процес, його специфіка та функції. Опосередкований та узагальнений характер мисленнєвої діяльності людини. Поняття про види, форми та операції мислення. Види мислення. Поняття про інтелект.

Поняття про пам'ять Функції пам'яті. Види пам'яті. Процеси пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення та забування. Мнемічні якості пам'яті.

Основні поняття теми: Відчуття, аналізатор, адаптація; сприймання, ілюзії сприймання, операція мислення, форма мислення, вид мислення, порівняння, аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення, конкретизація, систематизація, Пам'ять, запам'ятовування, збереження, відтворення, забування;

Семінар 6. Відчуття та сприймання як початкові ланки пізнавального процесу.

Семінар 7. Пам'ять і мнемічні властивості особистості.

Семінар 8. Мислення і уява як способи переробки інформації.

Лекція 4. Емоційно-вольові процеси.

Поняття про афективну сферу психіки, її функції для особистості. Позитивні та негативні наслідки дії афективного простору особистості. Взаємозв'язок афективної сфери з іншими проявами психіки людини. Емоції та почуття, їх диференціація. Фізіологічні основи переживання емоцій та почуттів, їх вісцеральні та експресивні прояви. Види емоцій та почуттів: альтернативні класифікації. Характеристика типових емоційних станів людини.

Поняття про волю. Стимулююча та гальмівна функції волі. Мимовільні та довільні дії. Вольові якості особистості.

Поняття про увагу як стан свідомості, її критерії та функції. Види уваги їх характеристика. Основні властивості уваги. Неуважність та її причини.

Основні поняття теми: емоція, почуття, афект, стрес, настрій, фрустрація; воля, вольові якості, увага, вибірковість, обсяг, розподіл, концентрація, стійкість, переключення

Семінар 9. Емоції та почуття.

Семінар 10. Вольова сфера особистості.

Змістовий модуль 3. Психологія особистості

Лекція 5. Психічні стани

Особливості взаємодії людини з навколишнім середовищем. Поняття гомеостазу та адаптації. Рівні адаптації: фізіологічний, психічний, соціальний. Загальне уявлення про функціональний стан організму. Адаптаційний бар'єр. Поняття стресу та його особливості. Концепції стресу. Класична теорія стресу Г. Сельє. Поняття фізіологічного й психологічного стресу, їх вплив на особистість.

Основні поняття теми: гомеостаз, адаптація, стрес, дистрес, психічний стан, психофізіологічний стан, адаптаційний бар'єр, тривога, резистентність, виснаження.

Семінар 11. Психічні стани і їх вплив на формування особистості.

Лекція 6. Особистість та її особистісні властивості.

Диференціація та співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність». Альтернативні підходи до тлумачення поняття особистості у психології. Психологічна структура особистості. Аналіз факторів формування особистості в онтогенезі. Особистість як суб'єкт та об'єкт соціальної взаємодії. Поняття про соціальні ролі особистості, характеристика їх ознак та видів. Поняття про активність та діяльність. Структура та види діяльності.

Індивідуально-типологічні властивості особистості. Поняття про темперамент, характер, здібності. Критерії темпераменту. Історія розвитку вчення про темперамент. Тип вищої нервової діяльності й темперамент. Основні властивості нервових процесів. Співвідношення типів нервової системи і типів темпераменту. Психологічна характеристика типів темпераменту.

Поняття про характер, риси характеру. Історія вивчення характеру людини. Фізіологічні основи характеру. Виразні ознаки характеру. Структура рис характеру: спрямованість особистості, розумові, вольові, емоційні риси характеру. Поняття про акцентуації характеру. Типи акцентуацій. Механізми формування характеру людини в онтогенезі.

Здібності: суть, види, ступінь прояву. Проблема діагностики здібностей та їх розвиток.

Мотиваційна сфера особистості. Поняття про потреби і мотиви. Боротьба мотивів. Спрямованість особистості.

Основні поняття теми: Індивід(індивідуум), особистість, індивідуальність, соціальна роль; активність, діяльність, гра, навчання, праця, темперамент, сангвінік, холерик, флегматик, меланхолік; характер, спрямованість, акцентуації характеру, задатки, здібності, обдарованість, талант, геніальність, мотив, спрямованість.

Семінар 12. Здібності.

Семінар 13. Мотиваційна сфера особистості.

Семінар 14. Темперамент.

Семінар 15. Характер.

Змістовий модуль 4. Психологія розвитку

Лекція 7. Психічний розвиток в дитячому і підлітковому віці.

Поняття про психічний розвиток людини та його особливості. Характеристика показників психічного розвитку. Вікові й індивідуальні особливості психічного розвитку, їх співвідношення.

Ранній вік як етап онтогенезу людини. Фізичні надбання дитини раннього віку та їх вплив на розвиток психіки. Соціальна ситуація розвитку переддошкільника. Формування психічних новоутворень пізнавальної та особистісної сфер в ранньому віковому періоді.

Дошкільний період як етап онтогенезу людини, його внесок у психічний розвиток. Аналіз соціальної ситуації розвитку дитини 3-6 років життя. Зміст та механізми формування психічних новоутворень дошкільняти.

Тривалість та функціональне призначення для становлення особистості молодшого шкільного віку. Вплив фізичного розвитку молодшого школяра на його психіку. Соціальна ситуація розвитку учня початкової школи, детермінанти формування внутрішньої позиції школяра. Психолого-педагогічні умови адаптації першокласника до умов шкільного навчання. Початкова шкільна дезадаптація: ознаки, вияви та способи корекції. Характеристика учіння як провідної діяльності дитини молодшого шкільного віку. Структура учіння молодших школярів, динаміка навчальної мотивації. Психологічні причини неуспішності учнів початкової школи.

Специфіка підліткового віку в онтогенезі людини. Особливості фізичного та фізіологічного розвитку підлітка та їх вплив на розвиток психіки. Проблема «пубертатного стрибка»: ментальний та поведінковий аспекти. Підліткова шкільна дезадаптація: причини, вияви та способи корекції. Специфіка провідної діяльності підліткового віку

Юність як етап онтогенезу, її загальне функціональне призначення. Загальні соціальні та психологічні особливості юнацького віку. Особливості спілкування юнаків з ровесниками,

становлення дружби та кохання. Учбово-професійна діяльність як провідна для юнацького віку. Становлення особистості юнаків і дівчат. Формування самовизначення як центрального психічного новоутворення віку. Криза 17-ти років, її детермінація вияви та шляхи подолання.

Основні поняття теми: Психічний розвиток, психічні суперечності, фактори та умови психічного розвитку; період, провідна діяльність, соціальна ситуація розвитку, психічні новоутворення, вікові кризи. Ранній вік, дитяча емансипація, предметно-маніпулятивна діяльність, наслідування, криза 3-х років. Дошкільний вік, гра, довільність поведінки, супідрядність мотивів, формування адекватної самооцінки, внутрішні етичні інстанції, шкільна зрілість дошкільнят, психологічна готовність дитини до школи. Молодший шкільний вік, статус школяра, внутрішня позиція школяра. Підлітковий вік, пубертат, статеве дозрівання, пубертатний період, „пубертатний стрибок”, підліткова шкільна дезадаптація, інтимно-особистісне спілкування, почуття дорослості, потреба в самоствердженні. Юність, проблема сенсу життя, навчально-професійна діяльність, індивідуальний стиль інтелектуальної діяльності.

Семінар 16. Психологічні особливості немовлячого, раннього та дошкільного віку.

Семінар 17. Психологічні особливості молодшого шкільного та підліткового віку.

Семінар 18. Психологічні особливості юнацького віку.

Лекція 8. Психічний розвиток зрілої особистості.

Особливості фізичної сфери людини раннього дорослого віку та їх вплив на психіку. Поняття про пік фізичних та розумових можливостей дорослої людини, досягнення професійного акме. Типові психічні настанови та завдання представників раннього дорослого віку. Досягнення особистісної ідентичності, вияви психічної індивідуальності. Механізми самореалізації представників раннього дорослого віку – сімейний та професійний напрямки. Фази психічного розвитку в ранній дорослості.

Загальна характеристика середньої дорослості як етапу онтогенезу людини. Психосоціальний розвиток в середній дорослості. Криза «середини життя», її детермінація, вияви та шляхи подолання. Специфіка сімейних взаємин в середньому дорослому віці, детермінанти та динаміка ефекту «спустілого гнізда».

Старість як етап онтогенезу людини, її періодизація. Старіння як психофізіологічне явище. Робота інтелекту в похилому віці, досягнення піку життєвої мудрості. Типові психологічні особливості людей похилого віку – іпохондрія, почуття вразливості та соціальної ізоляції, зосередженість на минулому. Проблема збереження особистісної ідентичності в пізньому дорослому віці.

Основні поняття теми:

Рання дорослість, психологічна зрілість особистості, нормативні та ненормативні життєві події, життєва експансія, позитивна життєва установка, самореалізація, психічна адаптивність, ідентичність, генеративність, професійний цикл, професійна адаптація, акме, професійне наставництво, шлюбна адаптація, батьківство, криза корекції життєвих планів. Середня дорослість, криза середини життя, перегляд та аналіз життєвих досягнень, життєва мудрість, самозаглибленість, явище професійного вигорання. Пізня дорослість, ранньостаречий, старечий і пізньостаречий вік, довгожителство, старіння, пенсійна зрілість, стареча самотність, страх смерті.

Семінар 19. Психологія ранньої та середньої дорослості.

Семінар 20. Психологія пізньої дорослості та похилого віку

Змістовий модуль 5. Психологія освіти

Лекція 9. Психологія навчання і виховання.

Взаємозв'язок розвитку і навчання. Проблема співвідношення розвитку і навчання у зарубіжній та вітчизняній психології.

Поняття та основні характеристики навчальної діяльності. Предметний зміст навчальної діяльності: предмет, способи, засоби, продукт і результат. Зовнішня структура

Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом		15	92	15	92	15	92	15	92	15	92
Максимальна кількість балів: за всіма видами робіт – 460											
Розрахунок коефіцієнта (екзамен): 460 : 100=4,6											

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль 1. Загальні питання психології

Тема 1. Психологія як наука. (7 год.)

Схематично зобразити систему психологічних знань у вигляді дерева, де корені – джерела психологічних знань, стовбур – базова галузь психології, гілки – теоретичні та практичні галузі – 5 балів.

Тема 2. Методи психології (7 год.)

Надати порівняльну характеристику психологічним методам, заповнивши таблицю за таким змістом:

Назва методу	Сутність методу	Умови застосування	Переваги методу	Недоліки методу

– 5 балів

Змістовий модуль 2. Структура психіки

Тема 1. Пізнавальні психічні процеси. (7 год.)

Скласти структурно-логічну схему та відповідний термінологічний словник понять до теми мова і мовлення. – 5 балів

Тема 2. Емоційно-вольові процеси (7 год.)

Створити презентацію з описом і ілюстраціями 5-6 емоційних станів людини – 5 балів

Змістовий модуль 3. Психологія особистості

Тема 1. Психічні стани. (7 год.)

Ознайомившись із спеціальною літературою, розробити таблицю для аналізу і пояснення психічних станів, самостійно підібравши критерії порівняння та психічні стани для аналізу – 5 балів

Тема 2. Особистість та її особистісні властивості (7 год.)

Створити графічну схему «Відповідність між рисами характеру та типами темпераменту». – 5 балів

Змістовий модуль 4. Психологія розвитку

Тема 1. Психічний розвиток в дитячому і підлітковому віці. (7 год.)

Заповнити таблицю «Психологічна характеристика _____ віку» (вік обрати самостійно) – 5 балів.

Назва періоду, його вікові межі	Соціальна ситуація розвитку	Провідна діяльність	Психічні новоутворення	Вікова криза

Тема 2. Психічний розвиток зрілої особистості. (7 год.).

На прикладі покажіть історію професійного зростання відомих в світі або в Україні людей, що стали успішними в своїй діяльності в ранньому, середньому або пізньому дорослому віці – 5 балів

Орієнтовний зразок представлення роботи

Прізвище, ім'я людини	Вік	Назва вікового періоду	Сфера досягнень; конкретно, що було зроблено	Які події /обставини передували чи стали знаковими для людини

Змістовий модуль 5. Психологія освіти

Тема 1. Психологія навчання і виховання. (7 год.)

Підібрати 5-7 прислів'їв чи крилатих висловів, в яких розкривається значення освіти (навчання і виховання) для людини і ставлення людей до освіти та розтлумачити зміст і правильність (чи парадоксальність) цих висловів – 5 балів.

Тема 2. Психологія педагогічної діяльності (7 год.).

Заповнити таблицю можливих конфліктів між учасниками освітнього процесу (вчителем та іншими), виділивши змістовні та психологічні компоненти – 5 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи студента:

- 1) своєчасність виконання роботи – 1 бал;
- 2) правильність виконання роботи (повна – 2 бали, часткова – 1 бал);
- 3) обсяг виконаного завдання (достатній – 2 бали, обмежений – 1 бал).

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульні контрольні роботи виконуються у письмовій формі.

Зміст і критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Змістовий блок і його призначення	Форма	Максимальна кількість балів
Перший (визначення якості володіння базовими поняттями)	запитання, що передбачає стислу відповідь	15
Другий (виявлення здатності до аналізу, синтезу, конкретизації й узагальнення змісту навчальної дисципліни)	запитання, що передбачає розгорнуту відповідь	4
Третій (встановлення спроможності до застосування знань на практиці)	практичне завдання	6

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль проводиться у вигляді заліку.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Не передбачено навчальним планом

6.6. Шкала відповідності оцінок (критерії оцінювання)

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Навчально-методична картка дисципліни «Психологія»

для студентів спеціальності 111 Математика

Разом: 150 год., лекції –20 год., семінарські заняття – 50 год., модульний контроль – 10 год., самостійна робота – 70 год.

Модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5
Назва модуля	Загальні питання психології	Структура психіки	Психологія особистості	Психологія розвитку	Психологія освіти
Кількість балів за модуль	92	92	92	92	92
Теми лекцій	1. Психологія як наука. (1 бал). 2. Методи психології (1 бал)	3. Пізнавальні психічні процеси. (1 бал). 4. Емоційно-вольові процеси. (1 бал).	5. Психічні стани. (1 бал). 6. Особистість та її особистісні властивості. (1 бал).	7. Психічний розвиток в дитячому і підлітковому віці.(1 бал). 8. Психічний розвиток зрілої особистості. (1 бал).	9. Психологія навчання і виховання.(1 бал). 10. Психологія педагогічної діяльності. (1 бал).
Кількість балів	2	2	2	2	2
Теми семінарів	1. Психологія як наука. Структура наукової психології (11 балів). 2. Структура психіки і психічні явища (11 балів) 3.Психологічне дослідження: суть, принципи, етапи. (11 балів) 4. Дослідницькі методи психології (11 балів). 5. Методи активного психологічного впливу в практичній психології. (11 балів).	6. Відчуття та сприймання як початкові ланки пізнавального процесу. (11 балів). 7. Пам'ять і мнемічні властивості особистості (11 балів). 8. Мислення і уява як способи переробки інформації (11 балів). 9. Емоції та почуття (11 балів). 10. Вольова сфера особистості та розвиток	11. Психічні стани і їх вплив на формування особистості. (11 балів). 12. Здібності. (11 балів). 13. Мотиваційна сфера особистості. (11 балів). 14. Темперамент. (11 балів). 15. Характер. (11 балів).	16. Психологічні особливості немовлячого та раннього та дошкільного віку (11 балів). 17. Психологічні особливості молодшого шкільного та підліткового віку. (11 балів) 18. Психологічні особливості представників юнацького періоду, (11 балів)	21. Навчання та його ефективність. (11 балів). 22. Характеристика навчальної діяльності (11 балів). 23. Психологія виховання і перевиховання (11 балів). 24. Психологія педагогічної діяльності (11 балів). 25. Психологія особистості вчителя

		уважності (11 балів).		19. Психологія ранньої та середньої дорослості. (11 балів) 20. Психологія пізньої дорослості та похило- го віку. (11 балів)	(11 балів).
Кількість балів	55	55	55	55	55
Теми практичних робіт	–	–	–	–	–
Кількість балів	–	–	–	–	–
Самостійна робота	Тема 1. Створити схему «Система психологічних знань» (5 балів) Тема 2. Скласти порівняльну таблицю «Методи психології» (5 балів)	Тема 1. Скласти структурно-логічну схему і термінологічний словник по темі «Мова і мовлення». (5 балів) Тема 2 Створити презентацію «Базові емоції людини» (5 балів)	Тема 1. Створити порівняльну таблицю по темі «Психічні стани». (5 балів) Тема 2 Створити графічну схему «Риси характеру і типи темпераменту» (5 балів)	Тема 1. Заповнити таблицю «Психічний розвиток дитини епохи дитинства» (на вибір)– (5 балів.) Тема 2. Аналіз при- кладів професійного зростання відомих в світі або в Україні людей (5 балів)	Тема 1. Аналіз ставлення суспільства до освіти на основі народної творчості (5 балів). Тема 2. Заповнення таблиці «Конфлікти в освітньому процесі» (5 балів)
Кількість балів	10	10	10	10	10
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота – 25 балів	Модульна контрольна робота – 25 балів	Модульна контрольна робота – 25 балів	Модульна контрольна робота – 25 балів	Модульна контрольна робота – 25 балів
Рейтингові бали	Загальна кількість балів – 460 Коефіцієнт для переведення у 100-бальну шкалу – 4,6				
Підсумковий контроль	Залік				

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Вікова та педагогічна психологія / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К. : Просвіта, 2001 – 416 с.
2. Власенко І, Рева О., Фурман В., Канюка І (2020) Дослідження компонентів психологічного здоров'я студентської молоді в Україні. Організаційна психологія. Економічна психологія. – Науковий журнал, 2-3 (20). С. 17-30.
3. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навч. посіб.- К.: Либідь, 2005.- 400 с.
4. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) / В. П. Кутішенко. – 2-ге вид. : Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 128 с.
5. Савчин М. В. Вікова психологія / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав. – 2006. – 360 с.
6. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія. – Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
7. Сергеєнкова О. П. Вікова психологія / О. П. Сергеєнкова, О. А. Столярчук О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 384 с.
8. Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.О., Пасєка О.В. Педагогічна психологія. Навч посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 168 с.
9. Скрипченко О. Загальна психологія : Навч. посіб./ О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. – К. : А.П.Н. – 2002. – 464 с.
10. Степанов О.М. Педагогічна психологія : Навч. посіб. К. : Академвидав, 2011. 416 с.